

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE

POLSKIEGO TOWARZYSTWA OCHRONY PTAKÓW
z siedzibą w Białowieży ul. Mostowa 25

za 2020 rok

Sprawozdanie zostało sporządzone w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 maja 2001 roku, w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności fundacji (DZ.U.01.50.529).

1. INFORMACJE PODSTAWOWE

Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków (zwane dalej PTOB) z siedzibą w Białowieży, ul. Mostowa 25, zostało zarejestrowane w Rejestrze Stowarzyszeń, Sądu Rejonowego w Białymstoku XII Wydziału Gospodarczego KRS pod numerem 0000082995.

REGON 050040006

NIP 543-11-81-345

Zarząd PTOB:	Imię i nazwisko
Prezes	Edyta Kapowicz
Wiceprezes	Miszo Kocew
Członek Zarządu	Jadwiga Falkowska
Członek Zarządu	Andrzej Gabiński
Członek Zarządu	Dominik Krupiński
Członek Zarządu	Sebastian Menderski
Członek Zarządu	Adam Michał Zbyryt

Celem PTOB jest ochrona dziedzictwa przyrodniczego, w szczególności:

1. Ochrona ptaków i ich siedlisk.
2. Poznawanie stanu i obserwowanie zmian awifauny.
3. Szerzenie wiedzy na temat ptaków, zagrożeń ich bytowania i możliwości ochrony.

Cele powyższe PTOB osiąga przez:

- Podejmowanie i uczestniczenie w działaniach prawnych chroniących przyrodę, a zwłaszcza ptaki, miejsca ich występowania i wszelkie niezbędne im do życia elementy środowiska przyrodniczego.
- Sprawowanie nadzoru i zarządzanie prawnymi formami ochrony przyrody.
- Ochronę czynną rozumianą m.in. jako:
 - a) zabezpieczanie, konserwację i budowę miejsc lęgowych,
 - b) zabezpieczanie i kształtowanie lęgowisk, żerowisk, noclegowisk oraz innych miejsc występowania ptaków,

- c) zabezpieczanie i kształtowanie miejsc i siedlisk w których występują gatunki fauny i flory stanowiące pokarm ptaków lub wpływające w inny sposób na populacje ptaków lęgowych i wędrownych,
- d) wykupywanie i wydzierżawianie gruntów stanowiących lęgowiska, żerowiska, noclegowiska i inne miejsca występowania ptaków,
- e) prowadzenie gospodarstw: rolnego, rybackiego i leśnego,
- f) możliwość refundowania właścicielom, dzierżawcom i użytkownikom nieruchomości strat wynikających z:
 - gniazdowania i żerowania ptaków,
 - użytkowania przez nich gruntów w sposób zgodny z zaleceniami PTOP.
- Edukację i udział w tworzeniu naukowych podstaw ochrony przyrody ze szczególnym uwzględnieniem ptaków oraz ich siedlisk realizowane m.in. poprzez:
 - g) monitoring, badania naukowe i gromadzenie dokumentacji,
 - h) organizowanie i uczestniczenie w spotkaniach, warsztatach, konferencjach i szkoleniach,
 - i) prowadzenie lekcji, zajęć szkolnych i obozów,
 - j) promowanie i upowszechnianie wiedzy.
- Upowszechnianie zasad zrównoważonego rozwoju ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju obszarów wiejskich.
- Współpracę z instytucjami oraz osobami prawnymi i fizycznymi, które wyrażą chęć wspólnej realizacji celów PTOP.
- Powoływanie fundacji.
- Zatrudnianie osób fizycznych.
- Prowadzenie działalności gospodarczej, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, wyłącznie jako działalności dodatkowej.

2. ZASADY, FORMY I ZAKRES DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ

Działalność statutowa PTOP w 2020 roku była prowadzona poprzez realizację przedsięwzięć z zakresu ochrony siedlisk ptaków, prowadzenie gospodarstwa rolnego, dzierżawę nieruchomości przyrodniczo cennych, wykonywanie badań, opracowań i ekspertyz przyrodniczych, edukację dzieci i młodzieży w szkołach oraz szeroko rozumianego społeczeństwa w Stacjach Terenowych PTOP w Żywkowie (woj. warmińsko-mazurskie) oraz Białowieży i Kalitniku (woj. podlaskie), współpracę z organami administracji rządowej, samorządowej i leśnej, a także doradztwo w zakresie działalności i inwestycji środowiskowych mających wpływ na ptaki i ich siedliska.

Działania realizowane w 2020 roku:

- ***Podjęcie i uczestniczenie w działaniach prawnych chroniących ptaki, miejsca ich występowania i wszelkie niezbędne im do życia elementy środowiska przyrodniczego.***
 - a) uczestnictwo w postępowaniu administracyjnym w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie kurników w Kruszynianach,
 - b) ustanowienie bociana białego przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 Bagienna Dolina Narwi PLB 200001 na wniosek PTOP,
 - c) opracowanie, wydanie i złożenie podręcznika będącego zbiorem argumentów za wprowadzeniem moratorium na 13 gatunków ptaków łownych w ramach koalicji Niech Żyją!

- d) interwencja ws. otrutych ptaków, lisów, kotów i psów w okolicach Drohiczyzna (współpraca z policją, prokuraturą i Państwowym Instytutem Weterynarii w Puławach).

Działalność zlecona związana z opracowywaniem raportów oddziaływania na środowisko w zakresie awifauny:

- a) brak.

Inne działania zlecone:

- a) przeprowadzenie monitoringu położenia zwierciadła wód gruntowych ramach monitoringu poinwestycyjnego dla inwestycji drogowej Budowa przedłużenia ul. Sitarskiej w Białymstoku na odcinku od skrzyżowania z ul. Kozłową do skrzyżowania z ul. Świętokrzyską, na zlecenie UM Białystok,
- b) przeprowadzenie monitoringu stanu zachowania siedliska i populacji chronionych i przesadzonych gatunków roślin oraz monitoring kolonii rozrodczych i śmiertelności nietoperzy ramach monitoringu poinwestycyjnego dla inwestycji drogowej Budowa przedłużenia ul. Sitarskiej w Białymstoku na odcinku od skrzyżowania z ul. Kozłową do skrzyżowania z ul. Świętokrzyską, na zlecenie UM Białystok,
- c) wykonanie opracowania „Ekspertyza dotycząca zarządzania populacją cietrzewia *Tetrao tetrix* na terenie ostoi knyszyńskiej w nadleśnictwach Krynki i Waliły w latach 2021–2030” na obszarach istniejących i archiwalnych tokowisk, w ramach realizowanego przez nadleśnictwa Projektu czynnej ochrony cietrzewia na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych.

Sprawowanie nadzoru i zarządzanie prawnymi formami ochrony przyrody.

- a) dzierżawa od Mazurskiego Parku Krajobrazowego 30,00 ha gruntów na terenie użytku ekologicznego „Sątopy-Samulewo” oraz wykonywanie zabiegów ochronnych,

– ***Ochronę czynną ptaków, ich lęgowisk, żerowisk, miejsc koncentracji w trakcie wiosennej i jesiennej migracji oraz miejsc zimowania:***

- a) rehabilitacja i wypuszczanie na wolność po udzielenie pomocy weterynaryjnej osłabionych ptaków (w tym bociany białe i łabędzie nieme) oraz przekazywanie do specjalistycznych ośrodków rannych ptaków dostarczonych do Sekretariatu PTOB w Białymstoku,
- b) naprawa i zmniejszanie 20 gniazd bocianich, przycinanie gałęzi w celu umożliwienia dolotu ptakom, montaż platform pod gniazda bocianie na słupach wolnostojących i dachach budynków,
- c) transport rannych bocianów z obszaru Natura 2000 Ostoja Warmińska do ośrodka rehabilitacji w Bukwałdzie.
- d) realizacja projektów:

WOJ. WARMIŃSKO – MAZURSKIE

„Ochrona wybranych gatunków ptaków strefowych na 4 obszarach Natura 2000 w północno – wschodniej Polsce”

Termin realizacji: od 01.01 – 31.10.2020

Finansowanie projektu: Unia Europejska w ramach Funduszu Spójności, działanie: Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna, oś priorytetowa: Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (Instytucja wdrażająca CKPŚ), Vogelschutz-Komitee e.V. oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Olsztynie i w Białymstoku.

Zadania wykonane w ramach projektu to:

- przygotowywanie dokumentacji przetargowej,
- zakup i montaż 5 fotopułapek przy gniazdach bocianów czarnych w Puszczy Białowiejskiej,
- opracowanie raportu podsumowującego działanie fotopułapek,
- zakup przepędu do obsługi bydła,
- utwardzenie gruntu pod przepęd dla bydła.

„Ochrona rybitw i mew w północno-wschodniej Polsce”

Termin realizacji: od 01.01- 31.12.2020

Finansowanie projektu: Unia Europejska w ramach Funduszu Spójności, działanie: Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna, oś priorytetowa: Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (Instytucja wdrażająca CKPŚ),

Zadania wykonane w ramach projektu to:

- wyłonienie wykonawców do obsługi zadań,
- budowa 2 zastawek wlotowych do napełniania i regulacji wody w stawie w Nerwiku,
- koszenie wysp,
- zakup 10 fotopułapek i ich montaż w koloniach rybitw i mew,
- zakup 5 loggerów GPS na rybitwy rzeczne i ich założenie na ptaki,
- zakup zdjęć do promocji projektu,
- wykonanie strony www projektu,
- zakup drona,
- rozpoczęcie bagrowania trzciny i osoki na stawie w Nerwiku,
- wykonanie projektów graficznych breloków,
- montaż 70 platform dla rybitw czarnych,
- uzyskiwanie pozwoleń administracyjnych do budowy sztucznych wysp, rozbudowy wyspy i bagrowania trzciny,

Kampania „Ratuj Kwiecewo”

Termin realizacji: od 01.01. - 31.12.2020

Finansowanie projektu: środki własne

Zadania wykonane w ramach projektu to:

- prowadzenie strony internetowej www.ratujkwiecewo.pl,
- zbiórka środków finansowych na wykup gruntów na terenie Ostoi,
- bieżące uzgodnienia z lokalną społecznością

WOJ. PODLASKIE

„Ochrona bociana białego w dolinach rzecznych wschodniej Polski”

Termin realizacji: od 01.01 - 31.07.2020

Finansowanie projektu: Komisja Europejska z Instrumentu Finansowego dla Środowiska LIFE oraz Vogelschutz-Komitee e.V., środki własne.

Zadania wykonane w ramach powyższego projektu w okresie sprawozdawczości to:

- przeniesienie 24 zagrożonych gniazd bociania białego na nowe słupy z platformami pod gniazda,
- montaż 9 sztuk zabezpieczeń na dachy, kominy i słupy energetyczne w starych i konfliktowych lokalizacjach po przeniesieniu gniazd bocianich,
- zabezpieczenie/remont 50 gniazd przy pomocy podnośnika,
- zabezpieczenie urządzeniami izolującymi bociany przed porażeniem (zakupionymi przez PTOP) ok. 170 słupów odłącznikowych i stacji transformatorowych przez PGE Dystrybucja S.A. Oddział Białystok,
- realizacja działań promocyjno-edukacyjnych: prowadzenie transmisji online z gniazda bocianiego, przeprowadzenie 1 spotkania z mieszkańcami terenów objętych projektem pn. "busłowe łapy",
- prowadzenie strony internetowej projektu oraz utrzymywanie webmapy prezentującej bazę danych GIS gniazd bociania białego,
- przeprowadzenie monitoringu sukcesu lęgowego bociana na terenie 9 obszarów Natura 2000,
- przeprowadzenie monitoringu skuteczności zabezpieczeń elementów sieci energetycznej,
- stworzenie kalkulatora służącego do wyliczania masy gniazd bociania białego,
- założenie 4 nadajników satelitarnych na zrehabilitowane bociany,
- promocja projektu w mediach,
- opracowanie i wydanie raportu laika,
- przeprowadzenie audytu projektu,
- napisanie raportu końcowego projektu.

„Ochrona ptaków wodno-błotnych w Dolinie Górnej Narwi PLB200007”

Termin realizacji: od 01.01.2019 do 31.12.2020

Finansowanie projektu: Unia Europejska ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (Instytucja wdrażająca CKPŚ), środki własne.

Zadania wykonane w ramach powyższego projektu w okresie sprawozdawczości to:

- utrzymanie zatrudnienia personelu projektu (kierownik projektu, księgowa),
- utrzymanie zatrudnienia specjalisty ds. wypasu,
- zakończenie i odbiór inwestycji: remont drogi dojazdowej na pastwisko o dł. 50 m na działce nr 864, obręb Trześcianka, gmina Narew,
- zakończenie i odbiór inwestycji: budowa 6 brodów wraz z remontem drogi dojazdowej do brodu nr 6,
- zapewnienie transportu koni na i z pastwisk,
- prowadzenie wypasu na ok. 308 ha we współpracy z prywatnymi hodowcami (polska czerwona krowa, koniki polskie) oraz Stacją Badawczą PAN w Popielnie (koniki polskie),

“Białowieża – cracking the stalemate and restoring Europe’s last remaining lowland primeval forest”

Termin realizacji: od 01.01.2020 do 31.12.2021

Finansowanie projektu: Endangered Landscapes Programme

Zadania wykonane w ramach powyższego projektu w okresie sprawozdawczości to:

- zlecenie wykonania ekspertyzy „Propozycja działań renaturalizacyjnych w korycie rzeki Narewki na odcinku Białowieża (granica państwa) – Suszcza (ujście rzeki do Narwi)”,
- udział w spotkaniach, współpraca z głównym beneficjentem - OTOP oraz ELP, APB/ BirdLife Belarus, Frankfurckim Towarzystwem Zoologicznym, RDLP w Białymstoku.

„Czynna ochrona dubelta na terenie torfowisk i dolin rzecznych w obszarze specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Puszcza Knyszyńska (PLB200003)”, nr umowy: POIS.02.04.00-00-0031/16

Termin realizacji: projekt zakończony

Finansowanie projektu: Unia Europejska ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (Instytucja wdrażająca - CKPŚ), dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku, środki własne.

Zadania wykonane w ramach projektu:

- prowadzenie rozliczeń, składanie sprawozdań finansowych i raportu końcowego,
- koordynacja strony internetowej projektu.

Wszystkie wyżej opisane projekty zawierały zadania:

- prowadzenie rozliczeń, składanie sprawozdań finansowych,
- bieżące uzgodnienia, uzyskanie wszystkich niezbędnych pozwoleń, prowadzenie korespondencji.

Opracowanie i złożenie wniosków o dotację:

- Mechanizm Finansowy EOG na lata 2014-2021 – wnioski na etapie oceny merytorycznej II stopnia:
 1. „Realizacja Krajowego Planu Ochrony Kulika Wielkiego”
 2. „Ochrona ptaków siewkowych poprzez wypas i budowę obiektów małej retencji na obszarze OSO Natura 2000 Puszcza Knyszyńska i Dolina Górnej Narwi”
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej:
 1. „Ochrona bociana białego w dolinach rzecznych wschodniej Polski” – wniosek otrzymał dofinansowanie w ramach konkursu Międzydziedzinowe Współfinansowanie programu LIFE
- WFOŚiGW w Lublinie: badania przeżywalności bocianów białych z wykorzystaniem nadajników leczonych w ośrodku rehabilitacji w Kozubszczyźnie (lista rezerwowa, wniosek nie otrzymał dofinansowania).
- Urząd Marszałkowski w Olsztynie oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie: „Budowa 2 zastawek wlotowych w Nerwiku” – wniosek nie uzyskał dofinansowania,
- WFOŚiGW w Białymstoku: „Odkrywcy bioróżnorodności – utworzenie ścieżki edukacyjnej w Stacji Terenowej PTOP w Kalitniku oraz organizacja wydarzeń edukacyjnych”, wniosek nie otrzymał dofinansowania.
- KSOW – konkurs nr 4/2020: „Konik polski – promocja rasy i hodowli zachowawczej” nr projektu: ROR-II.3053.5.8.2020 – wniosek oceniony pozytywnie, wybrany

do realizacji. Umowa na realizację operacji w ramach Planu Działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, została rozwiązana z powodu rezygnacji partnerów z realizacji zaplanowanych działań z powodu trudnej sytuacji spowodowana epidemią COVID-19.

- LIFE 2020 Call for proposals for LIFE ACTION GRANTS:
 1. „Zabezpieczenie kluczowej populacji bociana białego w Europie Środkowej” – LIFE for Storks LIFE20 NAT/PL/001199 – wniosek nie otrzymał dofinansowania,
 2. „Odtworzenie populacji ptaków siewkowych podmokłych łąk w Polsce poprzez tworzenie dużych ostoi” LIFE20 NAT/PL/001306 – zaakceptowana fiszka projektu,
 3. „Comprehensive protection of habitats and species in the valleys of Bug and Narew rivers” nr LIFE20 NAT/PL/001406 – główny beneficjent Województwo Mazowieckie - Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych, PTOPI miał być współbeneficjentem projektu - wniosek nie otrzymał dofinansowania,

Otrzymane nagrody i wyróżnienia:

- wyróżnienie w VI edycji „Olimpiady Aktywności Wiejskiej” dla inicjatywy Busłowe Łapy.
- ***prowadzenie gospodarstw: rolnego, rybackiego i leśnego,***
 - a) prowadzenie zabiegów ochronnych poprzez użytkowanie rolnicze ok. 1020 ha gruntów stanowiących własność PTOPI oraz dzierżawionych, przy wykorzystaniu dopłat obszarowych i z tytułu realizacji programu rolnośrodowiskowo-klimatycznego:
 - przygotowanie wniosków do ARiMR,
 - zlecenie koszeń,
 - wyznaczanie i okazywanie powierzchni,
 - odbiór prac,
 - zagospodarowanie biomasy;
 - b) prowadzenie gospodarstwa rolnego z hodowlą polskiej czerwonej krowy w Żywkowie (woj. warmińsko-mazurskie) tj. w największej kolonii lęgowej bociana białego w Polsce, w tym: utrzymanie łąk i pastwisk: włókovanie, bronowanie, koszenie, wykaszanie niedojądów oraz naprawa ogrodzeń, ogłowienie wierzb, przycięcie drzew owocowych;
 - hodowla 33 krów mamek i 1 byka rozplodowego,
 - dokarmianie w okresie zimowym i wypasanie na pastwiskach w okresie letnim,
 - poprawa stanu zdrowia bydła poprzez stosowanie różnego rodzaju lizawek,
 - udział 13 krów mamek w Programie Ochrony Zasobów Genetycznych,
 - współpraca z hodowcami bydła rasy polskiej czerwonej,
 - prowadzenie bocianiego sklepiku.
 - c) prowadzenie gospodarstwa rolnego z wypasem w Dolinie Górnej Narwi (w zakresie poza projektem CKPŚ), w tym współpraca z hodowcami bydła w Janowie i Zawykach, poprzez prowadzenie wypasu na powierzchni ok. 30 ha i współpraca z hodowcami krowy polskiej czerwonej,
 - d) prowadzenie gospodarstwa rolnego z hodowlą konika polskiego w Kalitniku (woj. podlaskie), w tym:
 - zimowe karmienie (83 konie zima 2020/2021) i naprawa ogrodzeń, pojenie,
 - bieżąca obsługa weterynaryjna, dwukrotne odrobaczanie, leczenie i korekty kopyt,

- bieżąca praca z końmi w celu ich bezpiecznej obsługi,
 - współpraca z Wojewódzkim Związkiem Hodowców Koni w Białymstoku w zakresie przygotowywania dokumentów (w tym do dopłat), wydawania paszportów i licencji, opisu źrebiąt,
 - udział 24 klaczy w Programie Ochrony Zasobów Genetycznych,
 - przygotowywanie 4 koni do licencji służącej wpisaniu klaczy do Księgi Hodowlanej Konika Polskiego,
 - przeprowadzenie tzw. próby dzielności klaczy dla hodowców zewnętrznych stanowiącej wymóg realizacji Programu Ochrony Zasobów Genetycznych,
 - prowadzenie wypasu poza Kalitnikiem na pastwiskach w: Gródku, Białowieży, Narwi, Ancutach, Koźlikach, Trześciance;
 - współpraca z hodowcami/opiekunami koników polskich należących do PTOPI w Ancutach (średnio 8 koni), Witowo (1 ogier),
 - współpraca z hodowcami koników polskich m.in.: Towarzystwo Przyrodnicze ALAUDA, Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, Roztoczański Park Narodowy, PAN Popielno,
 - konie z PTOPI: sprzedaż (23), wymiana (6), przekazanie (2) i upadek (0),
 - konie do PTOPI: wyżrebienia (14), wymiana (3), przekazanie (2) i zakup (2)
 - organizacja szkoleń z obsługi koni dla pracowników i wolontariuszy,
 - udział w projektach badawczych dotyczących konika polskiego realizowanych przez: Instytut Zootechniki PIB w Balicach, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie,
 - przygotowanie i prowadzenie praktyk studenckich wydziału zootechniki Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie,
 - organizacja wolontariatu i prac społecznych,
 - prowadzenie strony FB „Konik polski – hodowla Polskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków”.
-
- ***edukację i udział w tworzeniu naukowych podstaw ochrony przyrody ze szczególnym uwzględnieniem ptaków oraz ich siedlisk realizowaną poza wyżej opisanymi projektami:***
 - a) monitoring, badania naukowe i gromadzenie dokumentacji:
 - monitoring kolonii czapli białej, siwej i kormoranów na Jez. Gaładuś,
 - monitoring kolonii gawrona w Białymstoku (9 sezon),
 - ocena czynników wpływających na ułożenie ciała bociana białego w trakcie inkubacji (artykuł wysłany do redakcji),
 - inwentaryzacja bociana białego i monitoring sukcesu lęgowego na 10 obszarach Natura 2000 (ok. 2700 gniazd), w tym nowy obszar Środkowa Dolina Bugu,
 - badania telemetryczne bocianów rehabilitowanych w ośrodku rehabilitacji dla zwierząt,
 - recenzowanie artykułów naukowych dla czasopism „Ecological Letters”, „Journal for Nature Conservation”, „Transportation Research Part: D”,
 - badania owadów zasiedlających gniazda bociana białego (rozszerzenie próby do ponad 50 gniazd),
 - obrączkowanie piskląt bociana białego w Żywkowie,
 - publikacja artykułów naukowych przez pracowników pod afiliacją PTOPI:

Zbyryt A., Sparks T.H., Tryjanowski P. 2020. Foraging efficiency of white stork *Ciconia ciconia* significantly increases in pastures containing cows. *Acta Oecologica* 104:103544.

Zbyryt A., Mikula P., Ciach M., Morelli F., Tryjanowski P. 2020. A large-scale survey of bird plumage colour aberrations reveals a collection bias in Internet-mined photographs. *Ibis* 163: 566–578.

Zbyryt A., Dylewski Ł., Morelli F., Sparks T.H., Tryjanowski P. 2020. Behavioural responses of breeding white storks *Ciconia ciconia* to an Unmanned Aerial Vehicle. *Acta Ornithologica* 52: 243–251.

Zbyryt A., Dylewski Ł., Neubauer G. Mass of white stork nests predicted from their size: online calculator and implications for conservation. *Journal for Nature Conservation* 60: 125967.

Zbyryt A., Sparks T. H., Tryjanowski P. Whitewashing improves relocated nest occupancy in the white stork *Ciconia ciconia*: an experimental test of public information. *Journal for Nature Conservation* 59:125929.

Błońska E., Lasota J., Jankowiak R., Jakub Michalcewicz J., Wojas T., **Zbyryt A.**, Ciach M. Biological and physicochemical properties of the nests of White Stork *Ciconia ciconia* reveal soil entirely formed, modified and maintained by birds. *Science of the Total Environment* 763: 143020.

Mirski P., Cenian Z., Dągys M., Daróczy S., Dementavičius D., Maciorowski G., **Menderski S.**, Nowak D., Pongrácz Á., Prommer M., Sellis U., Siekiera J., Szinai P., Tumiel T., Wójciak J., Zeitz R., Väli Ü. 2020. Sex-, landscape- and climate-dependent patterns of home-range size – a macroscale study on an avian generalist predator. *Ibis* 163: 641-657.

Czerwinski D., Kiersztyn A., Łopucki R., Karczmarek P., Kitowski I., **Zbyryt A.** 2020 An Application of Fuzzy C-Means, Fuzzy Cognitive Maps, and Fuzzy Rules to Forecasting First Arrival Date of Avian Spring Migrants IEEE International Conference on Fuzzy Systems: 1–6.

Kiersztyn A. Karczmarek P., Łopucki R., Pedrycz W., Al. E., Kitowski I., **Zbyryt A.** 2020. Data Imputation in Related Time Series Using Fuzzy Set-Based Techniques. IEEE International Conference on Fuzzy Systems: 1–8.

Łączna liczba punktów za publikację określone przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego: 1080.

- b) organizowanie i uczestniczenie w spotkaniach, warsztatach, konferencjach i szkoleniach:
- organizacja wraz z Wydziałem Biologii Uniwersytetu w Białymstoku cyklu spotkań „PO-POŁUDNIOWA KAWKA Z MLEKIEM”, w ramach cyklu odbyły się 3 spotkania: Gatunki w ekspansji 16.01.2020 r., Ornitologiczne douczki 13.02.2020 r. oraz 12.2020 spotkanie z pracownikiem PTOP, Adamem Zbyrytem, w ramach promocji jego książki „Ptaki Puszczy Białowieskiej. Opowieści o mieszkańcach niezwykłego lasu”.

- organizacja I Biebrzańskiego Spotkania Ptakolubów w Dworze Dobarz – wygłoszono 2 prezentacje nt. przystosowań ptaków do zimy,
- uczestniczenie w grupie roboczej planowanej na wrzesień 2021 roku konferencji naukowej wspólnie z UwB pt. „Science in Practice” (przełożona z 2020 na skutek pandemii),
- członkostwo i udział w pracach Komitetu ds. zderzeń statków powietrznych ze zwierzętami,
- członkostwo i udział w pracach Komitetu Sterującego projektu LIFE15 NAT PL000819, LIFEPandionPL,
- członkostwo i udział w pracach Lokalnej Komisji Etycznej w Olsztynie.

c) promowanie i upowszechnianie wiedzy:

- współpraca z mediami lokalnymi i ogólnopolskimi, np. z: PAP Nauka w Polsce, Gazeta Wyborczą, stacjami radiowymi: Polskie Radio Białystok i Olsztyn, Jedyńka, Czwórka, RMF, RMF Classic, TOK FM, RDC, Radio 5, stacjami telewizyjnymi: TVN, TVN24, TVP, TVP Białystok, TVP Olsztyn, Polsat, Polsat News i wieloma lokalnymi portalami informacyjnymi,
- patronat nad konkursami ornitologicznymi organizowanymi w przedszkolach i w szkołach podstawowych w Białymstoku i w kraju (Kłobuck),
- wydanie Biuletyn Informacyjnego PTOPI,
- prowadzenie w Stacji Terenowej PTOPI ogrodu kwiatowego dla owadów,
- prowadzenie stron internetowych www.ptop.org.pl oraz www.ratujkwiecewo.pl promujących ptaki oraz ideę ich ochrony,
- prowadzenie witryn PTOPI, Bociania Wieś Żywkowo, Ratuj Kwiecewo, Konik polski - hodowla Polskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków, Kalitnik – Stacja Terenowa PTOPI na portalu społecznościowym Facebook,
- 31 maja podczas dnia bociana odbyła się transmisja na żywo z Żywkowa do programu „Pytanie na śniadanie” TVP,
- nakręcenie przez Panią Justynę Andersz-Rychter z TVP Poznań reportażu o bocianach białych w Żywkowie,
- prowadzenie punktu informacji przyrodniczej w Żywkowie,
- prowadzenie barometru turystycznego dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w ramach programu „Green Velo- Miejsca Przyjazne Rowerzystom”. Gospodarstwo PTOPI w Żywkowie znajduje się na tej liście.
- działalność Zespołu Roboczego ds. hodowli konika polskiego poprzez organizację wolontariatu i szkolenia osób pracujących z końmi.

d) realizacja projektów:

Centrum Edukacyjno - Informacyjne w Żywkowie

Termin realizacji: 01.05.-30.09.2020

Finansowanie projektu: środki własne

Zadania wykonane w ramach projektu to:

- prowadzenie punktu informacji przyrodniczej.

Ogród kwiatowy w Kalitniku

Termin realizacji: 01.01 - 31.12.2020

Finansowanie projektu: środki własne

Zadania wykonane w ramach projektu to:

- pielęgnacja i prowadzenie ogrodu kwiatowego dla dzikich zapylaczy,

- letnie wodopoje i zimowe dokarmianie ptaków.

- **współpracę z instytucjami oraz osobami prawnymi i fizycznymi, które wyrażą chęć wspólnej realizacji celów PTOB:**
 - a) Uniwersytet w Białymstoku,
 - b) Uniwersytet Wrocławski,
 - c) Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie,
 - d) Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie,
 - e) Śląskie Towarzystwo Ornitologiczne,
 - f) Instytut Zootechniki (Państwowy Instytut Badawczy) w Balicach,
 - g) Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu,
 - h) Biebrzański Park Narodowy,
 - i) TP Bocian,
 - j) TP Dubelt,
 - k) Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi,
 - l) Polski Związek Hodowców Koni,
 - m) Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN,
 - n) Instytut Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN,
 - o) Uniwersytet Rolniczy w Krakowie,
 - p) Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Pracownia Hodowli Koni,

3.

Działalności gospodarczej Towarzystwo nie prowadzi.

4.

Przeciętne zatrudnienie w roku 2020 wyniosło 13 osób zatrudnionych na umowę o pracę, w tym: dyrektor Sekretariatu PTOB, księgowia oraz kierownicy projektów, zarządcy, asystenci i pracownicy techniczni.

Towarzystwo nie nabyło żadnych obligacji ani udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego.

5.

W 2020 roku PTOB składało:

- deklaracje miesięczne VAT - 7, a na zakończenie roku PIT-4R, PIT-8AR, CIT-D, CIT-8 i CIT-8/0,
- deklaracje na podatek rolny, leśny i od nieruchomości,
- informacje o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat.

6.

W 2020 przeprowadzono:

- kontrolę trwałości na miejscu projektu: „Czynna ochrona cietrzewia na terenie obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Puszcza Knyszyńska – etap II”, POIS.05.01.00-00-328/10-00 przez Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych – zespół kontrolujący nie stwierdził żadnych uchybień ani nieprawidłowości,
- zewnętrzny audyt finansowy projektu „Ochrona bociana białego w dolinach rzecznych wschodniej Polski”, nr projektu: LIFE15 NAT/PL/000728 - potwierdził, że wydatki Beneficjenta spełniają kryteria kwalifikacyjne i stwierdził, że nie zgłoszono żadnych niekwalifikowalnych pozycji,

Innych kontroli nie prowadzono.

Przeprowadzono badania bilansu za rok 2019.

Białystok 04.06.2021 r.